

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sacrosancti Et Oecvmenici Concilii Tridentini, Pavlo III.
Ivlio III. Et Pio IV. Pont. Max. celebrati, Canones Et
Decreta**

Tridentinum <1545-1563, Trient>

Coloniae, 1615

Decretum de reformatione.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42415

Usum, quem obseruat sancta Romana Ec-
clesia, repugnare sententiæ B. Iacobi a Aposto-
li, ideoq; eum mutandum, posseq; à Christianis
absque peccato contemni: anathema sit.

CANON. IV.

Si quis dixerit, b Presbyteros Ecclesie, quos
Beatus Iacobus adducendos esse ad infirmum
inungendum hortatur, non esse Sacerdotes ab
Episcopo ordinatos, sed etate seniores in qua-
uis communitate: ob idq; proprium extremæ
Vnctionis ministrum non esse solum sacerdo-
tem: anathema sit.

Decretum de reformatione.

PROOEMIUM.

Utrum proprie Episcoporum munus sit, c sub-
ditorum omnium vitia redarguere, hoc illis
precipue cauendum erit, ne Clerici presertim
ad animarum curam constituti, criminosi sint,
neve inhonestam vitam, ipsis conuenientibus, du-
cant: nam si eos prauis, & corruptis moribus esse
permittunt, quo pacto laicos de ipsorum vitijs
redarguent, qui vno ab eis sermone conuinci pos-
sent, quod Clericos ipsis patiantur esse deterio-
res: qua etiam libertate laicos corripere pote-
runt sacerdotes: cum tacite sibi ipsi responde-
ant, eadem se admisisse, quæ corripunt: Mone-
bunt propterea Episcopi suos Clericos, & in quo-
suisq; ordine fuerit, ut conuersione, sermo-
ne & scientia commisso sibi Dei populo præcât.

merito-

a Iacob 5.
b d. cap.
vlt.
Iacob. 5.
c sic præ-
fatur tere
Conc. 9.
Tolet. su-
pra Sess.
6. de re-
for. c. 3.
d 1. Cor. 9.
c. quid
autem. 8.
q. 1.
e c. vlt. 5.
dist. e. vna
tantu 26.
dist c. sic-
uti i. q ne
celle 47.
dist. c. in
sacerdo-
tibus 61.
dist.
Leuit. 11.
1. Pet. 1.
& c. pro-
posuisti.
8. d. ft.
f Sess. 22.
cap 1.

a Iſai. 52. memores eius quod ſcriptum eſt: a Sãcti eſto-
 te, quia & ego ſanctus ſum. Et iuxta Apoſtoli
 b 2. Cor. 6. in pri. vocem: b Nemini dent vllam offenſionem, v
 non vituperetur miniſterium eorum: ſed in o-
 mnib. exhibeãt ſe, ſicut miniſtros Dei; ne illu-
 c Eze. 22. Prophetæ dictum impleatur in eis: c Sacerdo-
 oph. o. 3. tes Dei contaminant ſancta, & reprobat leges.
 Vt autem ipſi Epiſcopi licẽtiũs ex equi, ac quo-
 quam prætextu de ſuper impediſi nequeãt; ea-
 dem ſacroſancta, œcumenica, & generalis Tre-
 dentina Synodus, præſidentibus in ea eiſdem
 Apoſtolice Sedis Legato, & Nuncijs, hoſ, qui
 ſequuntur, canones ſtatuendos, & decernendos
 duxit.

CAPVT I.

CVM honeſtius ac tutius ſit ſubiecto, debi-
 tam Præpoſitis obedientiam impendẽdo,
 in inferiori miniſterio deſeruire, quã cum
 Præpoſitorum ſcandalo graduum altiorũ ap-
 petere dignitatem; ei, cui aſcẽſus ad ſacros Or-
 dines a ſuo Præſato, ex quacumq; cauſa, etiam
 ob occultum crimen quomodolibet, etiam ex
 traiudicialiter fuerit interdicitus; aut qui
 ſuis Ordinibus, ſeu gradibus vel dignitatib. ec-
 cleſiaſticis fuerit ſuſpenſus, nulla contra ipſius
 Præſati voluntatem conceſſa licentia de ſe pro-
 moueri faciendo, aut ad priores ordines, gra-
 dus & dignitates, ſiue honores, reſtitutio ſuſ-
 fragetur.

CA-

CAPVT II.

ET, quoniam, nonnulli Episcopi Ecclesi-
arū, que in partibus infidelium consistunt,
clero carentes, & populo Christiano, cum ferè
vagabundi sint, & permanentem sedem non
habeant, non que Iesu Christi, a sed alienas o- a inf. c. 2.
ues, inscio proprio Pastore, querentes, dū per sup. Sect.
hanc sanctam Synodū se Pontificalia officia in 2. c. 5.
alterius diœcesi, nisi de loci Ordinarij expressa
licentia, & in personas eidem Ordinarie subie-
ctas tantum, exercere prohibitos vident, in le-
gis fraudem, & cōtemptum, quasi Episcopale
cathedrā in loco nullius diœcesis sua temeri-
tate eligunt; & quoscunque ad se venientes,
etiamsi suorum Episcoporum, seu Prælatorum
litteras commendatitias non habeant, clericali
charactere ignire, & ad sacros etiam presbyte-
ratus Ordines promouere presumunt: quo ple-
nūque fit, vt minus idonei & rudes, ac ignari,
& qui à suo Episcopo tamquam inhabiles, &
indigni reiecti fuerūt, ordinati, nec diuina of-
ficia peragere, nec ecclesiastica sacramēta rectè
valeant ministrare: Nemo Episcoporum qui Ti-
tulares vocantur, etiamsi in loco nullius diœ-
cesis, etiam exēpto, aut aliquo monasterio cu-
iusuis Ordinis resederint, aut morā traxerint,
vigore cuiusuis priuilegij sibi de promouendo
quoscunque ad se venientes pro tēpore conces-
si, alterius subditum, etiā prætextu familiari-

cumque seculares Clericos, qualitercumq; ex-
 emptos, qui aliàs suæ iurisdictioni subessent, de
 eorum excessibus, criminibus, & delictis, quo-
 ties, & quādo opus fuerit, etiam extra visita-
 tionem, tamquam ad hoc Apostolicæ Sedis de-
 legati, corrigendi, & castigandi a facultatem
 habeant: quibuscumq; exemptionibus, decla-
 rationibus, consuetudinibus, sententiis, iuramē-
 tis, concordijs, quæ tātum suos obligent aucto-
 res, ipsi Clericis, ac eorum consanguineis, ca-
 pellanis, familiaribus, procuratoribus, & aliis
 quibuslibet, ipsorum exemptorum contempla-
 tione, & intuitu minimè suffragantibus.

a sup. Ses.
 6. c. 4. de
 refor. &
 infr. Ses.
 24. de re-
 for. c. 5.

CAPVT V.

In super, cū nonnulli, qui sub pretextu quod
 super bonis, & rebus, ac iuribus suis diuersæ
 eis iniuriæ, ac molestiæ inferantur, b certos
 indices per litteras Conseruatorias deputari
 obtinent, qui illos à molestiis, & iniurijs hu-
 iusmodi tueantur, ac defendāt, & in possessio-
 ne, seu quasi, honorum, verū, ac iurium suorum
 manu teneāt, & conseruent; nec super illis eos
 molestari permittāt, eiusmodi litteras in ple-
 risq; contra concedentis mentem in reprobam
 sensum detorqueāt: iccirco nemini omninò, cu-
 iuscumq; dignitatis, & conditionis sit, etiam si
 capitulum fuerit, Conseruatorie litteræ, cum
 quibuscumque clausulis, aut decretis, quorum-
 cumq; iudicij deputatione, quocumq; etiā alio

b c. 1. & c.
 ult. de of.
 deleg.

prætenu, aut colore concessæ, suffragentur ad
 hoc, vt coram suo Episcopo, siue alio Superiore
 Ordinario, in criminalibus, & mixtis causis
 accusari, & cõueniri, ac cõtra eum inquiri, &
 procedi nõ possit: aut quo minus, si qua iura ei
 excessione cõpetierint, super illis liberè valeat
 apud iudicem ordinarium conueniri. In ciui-
 lib. etiam causis, si spe actor extiterit; aliqñ
 ei apud suos conseruatores iudices in iudiciũ
 trahere minimè liceat. Quod si in ijs causis, in
 quib. ipse reus fuerit, contigerit, vt electus ab
 eo Conseruator ab actore suspectus esse dicatur,
 aut si qua inter ipsos iudices, Conseruatorem,
 & Ordinarium, controuersia super competen-
 tia iurisdictionis orta fuerit: nequaquã in cau-
 sa procedatur, donec per arbitros in forma iuris
 electos, super suspitione aut iurisdictionis com-
 petentia fuerit iudicatum: Familiarib. veri-
 e ius, qui huiusmodi litteris. Cõseruatoris tueri
 se solent, nihil illæ profint, præterquam duobus
 dumtaxat: si tamen illi proprijs eius sumptibus
 vixerint. Nemo etiã similibus literarũ bene-
 ficio vltra quinquenniũ gaudere possit: Nõ
 ceat quoq. Conseruatoribus iudicibus vllũ ha-
 bere tribunal erectum. In causis verò mercatorũ
 aut miserabilium personarũ, huius sanctæ Sy-
 nodi super hoc decretũ in suo robore perma-
 neat. Vniuersitates autẽ generales, aut Colle-
 gia Doctorum, seu scholarium, & regularia loca

a Sup. Sec.
 7. cap. 14.

necnon hospitalia, actu hospitalitatem seruanti-
tia, ac Vniuersitatum, Collegiorum, locorū, &
hospitalium huiusmodi persone in presenti ca-
none minimè comprehensæ, sed exemptæ om-
ninò sint, & esse intelligantur.

CAPVT VI.

QVia verò, a et si habitus non facit mona-
chum, oportet tamē clericos vestes pro-
prio congruentes ordini semper deferre, vt per
decentiam habitus extrinseci morum honesta-
tem intrinsecam ostendant: tanta autē hodie
aliquorum inoleuit temeritas, religionisq; cō-
temptus, vt propriam dignitatem, & honorem
clericalem parui pēdentes; b vestes etiam de-
ferant publicè laicales, pedes in diuersis ponē-
tes, vñ in diuinis, alterum in carnalibus, pro-
pterea omnes ecclesiasticæ personæ, quātum-
cumq; exemptæ, quæ aut in sacris fuerint, aut
dignitates, personat⁹, officia, aut beneficia qua-
liacūq; ecclesiastica obtinuerint, si post quā ab
Episcopo suo, etiam per edictum publicum, mo-
niti fuerint, honestum habitum clericale, illo-
rum ordini, & dignitati cōgruentem, & iuxta
ipsius Episcopi ordinationem, & mandatū non
detulerint, per suspensionem ab ordinibus, ac
officio, ac fructibus, redditibus, & prouentibus
ipsorum beneficiorum, necnō si semel correpti,
denuò in hoc deliquerint, etiam per priuatio-
nem officiorum, & beneficiorum huiusmodi

a 1. Man-
tisonen.
cap. 5.

b c. por-
rectum. &
c. ex parte
de regul.
c. vlt. 41.
dist.
c. 21. q. 4.
per totā.
Cōc. Mā-
tisonen.
1. cap. 5.
Concil.
Constant.
Ses. 14. de
vl. & ho.
cler.

Lib. 5.
Clem. de
vita &
non est.
cler. c. 2.
Exo. 21.
Ex c. 1. de
homic.
c. c. in qui-
sitionis,
de accus.
& c. cum
nō ab ho-
mine de
iud.
d. c. stude-
at. 50. di.
& c. signi-
ficasti. in
i. de hom.

revere p. p. m. & debeant: Secundum Con-
stitutionem Clementis V. in Concilio Vien-
nensi editam que incipit, Quoniam innovan-
do, & ampliando.

CAPVT VII.

CVM etiam qui b per industriam occiderit
proximum suum, & per insidias, ab altari-
auelli debeat, qui sua voluntate homicidium
perpetrauerit, cetiam si crimen id nec ordine
iudiciario probatum, nec alia ratione publi-
cum, sed occultū fuerit, nullo tēpore ad sacro-
o. dines promoueri possit: nec illi aliqua eccle-
siastica beneficia, etiā si curā non habeant anti-
marum cōferri liceat, sed omni Ordine, ac be-
neficio, & officio ecclesiastico ppetuū careat.
si verò homicidium non ex proposito, sed col-
vel vim vi repellendo, vt quis se à morte de-
fenderet, fuisse commissum d narretur; quā-
ob causam etiam ad sacrorum ordinum, & al-
taris ministeriū, & beneficia quæcumque,
dignitates, iure quodāmodo dispēsatio debe-
tur; committatur loci Ordinario, aut ex capite
Metropolitano, seu viciniori Episcopo; qui nisi
nisi causa cognita, & probatis precibus, ac nar-
ratis, nec aliter dispensare possit.

CAPVT VIII.

e Supra
cap. 2. &
Sess. 2. c.
vlt.

PRæterea, quia e nōnulli, quorum etiam al-
qui veri sunt Pastores, ac proprias ore-
habent, alienis etiam ouibus præesse querunt.

& ita

Et ita alienis, subditis quandoque intendunt, ut suorum curam negligant; quicumque, etiam Episcopali praeditus dignitate, qui alienos subditos puniendi privilegium habuerit, contra Clericos a sibi non subditos, praesertim in sacris constitutos, quorumcumque etiam atrocium criminum reos, nisi cum proprij ipsorum Clericorum Episcopi, si apud Ecclesiam resederit, aut personae ab ipso Episcopo deputandae interuentu nequaquam procedere debeat: alias processus, & inde secuta quaecumque viribus omnino careant.

CAPVT IX.

ET, quia iure optimo distinctae fuerunt dioceses, & parochiae, ac unicuique gregi proprij attributi pastores, & inferiorum Ecclesiarum Rectores, qui, suarum quisq; omnium curam habeant, ut ordo ecclesiasticus non confundatur aut una & eadem ecclesia duarum quodammodo diocesum fiat, non sine graui eorum incommodo, qui illi subditi fuerint; beneficia vnus diocesis, etiam si parochiales Ecclesiae Vicariae perpetuae, aut simplicia beneficia, seu praestimonialia, aut praestimonialia fuerint, etiam ratione augendi cultum diuinum, aut numerum beneficiatorum, aut alia quacumque de causa, aliterius diocesis beneficio, aut monasterio, seu collegio, vel loco etiam pro perpetuo non cunctentur.

a Conc. Moguntien. sub Arnulph. Imp. ca. 4. 15.

b A Dionysio Pap. vide i. Constantin. c. primis c. Ecclesias 13 q. 1. c. pastoralis. de his qui fiunt a praelat. & inf. Sess. 14. de ref. ca. 11. in fin. & c. 17. c. sup. Sess. 7. c. 6. & 7. & infr. Sess. 24. de ref. c. & 15.

decretum huius sancte Synodi super huiusmodi unionibus in hoc declarando.

CAPVT X.

Regularia a beneficia, in titulum Regularibus professis provideri consueta, cum per obitum, aut resignationem, vel alias illa in titulum obtinentis vacare contigerit, religiosorum tantum illius ordinis, vel ijs, qui habitum omnino suscipere, & professionem emittere teneantur, & non alijs, ne vestem lino lanaque contextam induant, conferantur.

CAPVT XI.

Quia verò Regulares, b de vno ad alium ordinem translati, facile à suo superiore licentiam standi extra monasterium obtinere solent, ex quo vagandi, & apostatandi occasio tribuitur: nemo cuiuscumque ordinis Prelatus vel superior vigore cuiusvis facultatis aliquando ad habitum & professionem admittere possit, nisi vt in ordine ipso, ad quem transfertur, sui superioris obedientia in claustris perpetuo maneat, ac taliter translatus, etiamsi Canoniarum Regularium fuerit, ad beneficia secularia, etiam curata, omnino incapax existat.

CAPVT XII.

Nemo, etiã cuiusvis a dignitatis Ecclesiasticae, vel secularis, quacumque ratione, in Ecclesiam, beneficium, aut capellam de nouo

a c. cū de beneficio de præb. in 6. & infr. Sess. vlt. ca. 21. cir. med. & regul. & mon. Deut. 22. c. cū causam. de elect. & c. quidam. de apo. b Additio ad c. 27. Conc. Agathen.

a Sess. 25. cap. 9.

a Sess. 6. c. 5. & Sess. 23. c. 8. Cōc. Nicēan. c. 17. Conc. Aul. rel. 3. c. 15. Conc. Moguntien. ca. 14. c. 1. 21. q. 2. 9. q. 2. per totam. c. 1. cū seq. de temp. ord. in 6. & inf. Sess. 23. de ref. c. 3. 8. & 10. b Sup. ca. prox. & infr. Sess. 23. de ref. cap. 8.

tatis continue commensalitaris sue, absq; suo proprij Prælati expresso consensu, aut litteris dimissorijs ad aliquos sacros, aut minores Ordines, vel primam Tonsuram promouere, seu ordinare valeat: Contra faciens ab exercitio Pontificalium per annum, taliter verò promotus ab executione Ordinum sic susceptorum donec suo Prælato visum fuerit, ipso iure sit suspens.

CAPVT III.

E piscopus quoscūq; b suos Clericos, præsertim in sacris constitutos, absque suo præcedenti examine, & commendatitijs litteris quacumque auctoritate promotos, licet tamquam habiles ab eo, à quo ordinati sunt, probatos, quos tamen ad diuina officia celebranda, seu ecclesiastica Sacramenta ministranda, seu idoneos, & capaces repererit, à susceptorum Ordinum exercitio ad tempus, de quo ei videbitur, suspendere, & illis, ne in alio aut aliquo ordine ministrent, interdicare præcipit.

CAPVT IV.

O mnes c Ecclesiarum Prælati, qui ad corrigendum subditorum excessus diligenter intendere debent, & à quibus nullus Clericus per huius sanctæ Synodi statuta, cuiusvis præiurij prætextu, tutus censetur, quo minus iuxta canonicas sanctiones visitari, puniri, & corrigi possit: si in Ecclesijs suis resederint, quibus

fundauerit, & construxerit; seu tam erectam
que tamen sine sufficiente dote fuerit, de suis
proprijs, & patrimonialibus donis competen-
ter dotauerit: a ius patronatus impetrare, aut
obtinere possit aut debeat. In casu autem fun-
dationis, aut dotationis, huiusmodi institutio
Episcopo, & non alteri inferiori reseruetur.

CAPVT XIII.

Non liceat prætereà, b patrono cuiusuis
priuilegij prætextu aliquem ad beneficia
sui iuris patronatus, nisi Episcopo loci ordina-
rio, ad quem prouisio, seu institutio ipsius be-
neficij, cessante priuilegio, iure pertineret, quo-
quo modo præsentare: aliàs præsentatio, ac in-
stitutio, forsan secute, nullæ sint, & esse intelli-
gantur.

CAPVT XIV.

Declarat prætereà sancta Synodus, in fu-
tura Sessione, quam ad 25. diem Ianuar.
subsequentis anni M. D. LII. habendam esse
iam decreuit; vnà cum sacrificio Missæ agen-
dum, & tractandum etiam esse de Sacra-
mento Ordinis, & prosequendam
esse materiam reforma-
tionis.

a c. piæ
mortis.
cum seq.
re. q. 7. &
à c. nobis
de iur. pa-
tro. & in-
fra eff.
vlt. c. 9.
in prin.
b Vide
Sess. 25. c.
9. c. illud.
& c. rela-
tum. de
iur. patr.
Concil.
Mogunti-
nenf. tē-
pore Ar-
nulphi c.
4. Conc.
alegusi.
ad cap. 13.
& inf. c. 9.